



Причини та наслідки насильства.

**Одні стають кривдниками, інші
жертвами. Чому це
відбувається та до чого
призводить. Як виявити жертву
насильства?**



Причини агресії в сім'ї

Домашнє насильство має різні форми та прояви. Менш чи більш видимі, вони однаково шкодять людині та порушують її права.

Постраждалі і кривдники найчастіше називають такі причини домашнього насильства у своїх сім'ях:

- стрес на роботі;
- пияцтво;
- вживання наркотиків;
- запальний характер ;
- виховна мета;
- образа.

Проте реальні причини насильства зазвичай приховані. Ними можуть бути:

- патологічні ревності;
- модель поведінки, засвоєна у батьківській сім'ї;
- занижена або завищена самооцінка;
- нереалізовані мрії та бажання з дитинства;
- власне самоствердження через інших людей;
- потреба у визнанні;
- психічні відхилення та захворювання;
- різні релігійні та політичні погляди;
- хронічний алкоголізм, наркоманія.

Алкоголь, стрес, дратівливість до близької людини — зазвичай лише поверхові, а не справжні причини жорстокості. Проте саме вони можуть стати індикаторами, які сигналізують про небезпеку.

Наслідки домашнього насильства

Насильство має наслідки не лише для жертви, але й для кривдника та суспільства загалом

Наслідки для жертви

Психологічні наслідки

- почуття провини;
- почуття сорому;
- замкненість;
- страх спілкування;
- низька самооцінка;

- зневіра у собі;
- депресія;
- відчай;
- небажання жити.

Фізичні наслідки

- ушкодження частин тіла та внутрішніх органів різного ступеня тяжкості;
- переломи кісток, каліцтва і смерть;
- інфекційні хвороби, хвороби, які передаються статевим шляхом, та/або травми геніталій у випадках сексуального насильства.

Діти-жертви фізичного насильства схильні у дорослому віці також ставати кривдниками.

Наслідки для суспільства

Економічні наслідки:

- фінансові втрати роботодавців через непрацездатність жертв;
- додаткові витрати роботодавців на наслідки насильства;
- економічні втрати самих постраждалих.

Соціальні наслідки:

- феномен соціальної естафети.

Феномен соціальної естафети полягає у тому, що діти-жертви насильства більш схильні відтворювати таку модель поведінки у власних сім'ях.

Як виявити жертву насильства

Постраждалі від насильства схильні мовчати про це з різних причин . Тому важливо вміти помічати ознаки, що можуть свідчити про насильство — для вчасної та ефективної допомоги.

Типові ознаки:

- **психологічні:** мовчазливість, скованість, односкладові відповіді на запитання;

- **фізичні:** заплакане обличчя, набряклі очі та обличчя загалом, незвичайні опіки, сліди укусів, забиті місця, синці, подряпини на видимих частинах тіла;
- **економічні:** наочні ознаки існування в злиднях (недоїдання, старий одяг тощо).

Непрямі ознаки:

- уповільнене мовлення;
- неадекватні відповіді на запитання;
- ігнорування задоволення життєво важливих потреб;
- невідповідність отриманих ушкоджень тій історії, що розповідає людина;
- безсоння;
- втрата соціальних контактів з родичами, друзями;
- неможливість пояснити свій фізичний стан;
- страх перед родичами та друзями;
- аутоагресивна поведінка — роздряпування, різання, розчісування до крові власної шкіри;
- неможливість розпоряджатися сімейним бюджетом та власними коштами;
- примушування до роботи або навчання чи заборона працювати або вчитися;
- недостатнє лікування (наприклад, невиконання вказівок лікаря), самолікування тощо.